У К Р А Ї Н А

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети (казарма Єлізаветинської фортеці)

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
Архітектура та містобудування	Споруда	Національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

1801 рік

2. Місце знаходження об'єкта:

м. Кіровоград, Фортеця, 21

3. Охоронний № пам'ятки:

252/3

4. Дата і № рішення, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів УРСР від 24.09.1963 р. № 970

5. Функціональне використання:

сучасне використання	первісне використання	інші (протягом часу існування об'єкта)
Лабораторний корпус І-ї міської лікарні	«Обер-офицерские покои для жительства двух рот» фортеці Святої Єлисавети	Казарма нестройового батальйону, житловий будинок, діагностичний корпус лікарні

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Казарма для двох рот виконує роль рядового об'єкта у складі комплексу споруд фортеці Святої Єлисавети. Зараз використовується як лабораторний корпус 1-ї міської лікарні, що розташована у південній частині фортеці в межах земляних укріплень. Характер розпланувальної системи, в якій розміщена будівля – регулярний. Через територію фортеці проходить автомобільна дорога у напрямку північний схід – південний захід.
Характеристика об'єкта	Казарма для двох рот являє собою 1-поверхову мурована будівлю прямокутної за планом форми. Розміри будівлі: довжина – 42,18 м, ширина – 14,40 м, висота – 8,20 м. Первісно об'єкт військового призначення з житловою функцією. Стіни зведені з блоків вапняку та цегли. Фасади виконано у стриманому класицистичному дусі з мінімальним оздобленням у вигляді кутових рустованих лопаток та профільованого карнизу. Архітектурний ритм у побудові фасадів завдають витягнуті за вертикаллю прямокутної форми вікна та двері. Внаслідок реконструкції будівлі з метою пристосування під лабораторний корпус лікарні історичне планування змінено, оздоблення інтер'єрів втрачено.На сьогоднішній день планувальний тип споруди: двобічний змішаний. Дах чотирисхилий на дерев'яних кроквах.
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва відсутні.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця)**:**

Перелік складових комплексу споруд фортеці Святої Єлисавети:

1. Штабний корпус фортеці Святої Єлисавети (1801 р.) - пам'ятка архітектури національного значення, охорон. № 252/1 (постанова РМ УРСР від 24.08.1963 р. № 970);
2. Казарма для трьох рот фортеці Святої Єлисавети (1801 р.) - пам'ятка архітектури національного значення, охорон. № 252/2 (постанова РМ УРСР від 24.08.1963 р. № 970);
3. **Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети** (1801 р.) - пам'ятка архітектури національного значення, охорон. № 252/3 (постанова РМ УРСР від 24.08.1963 р. № 970);
4. Солдатська кухня фортеці Святої Єлисавети (1801 р.) - пам'ятка архітектури національного значення, охорон. № 252/4 (постанова РМ УРСР від 24.08.1963 р. № 970);
5. Земляні укріплення фортеці Святої Єлисавети (1754 р.) - пам'ятка архітектури національного значення, охорон. № 252/5 (постанова РМ УРСР від 06.09.1979 р. № 442);
6. Корпус лікарні (1924 р.) - пам'ятка архітектури місцевого значення, охорон. № 60-Кв (розпорядження голови Кіровоградської облдержадміністрації від 28.12.2004 р. № 792-р);
7. Корпус лікарні (1924 р.) - пам'ятка архітектури місцевого значення, охорон. № 61-Кв (розпорядження голови Кіровоградської облдержадміністрації від 28.12.2004 р. № 792-р);
8. Приймальне відділення лікарні (1870 р.) - пам'ятка архітектури місцевого значення, охорон. № 62-Кв (розпорядження голови Кіровоградської облдержадміністрації від 28.12.2004 р. № 792-р);
9. Корпус лікарні (1900 р.) - пам'ятка архітектури місцевого значення, охорон. № 63-Кв (розпорядження голови Кіровоградської облдержадміністрації від 28.12.2004 р. № 792-р);
10. Корпус лікарні (1900 р.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура);
11. Корпус лікарні (1900 р.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура);
12. Корпус лікарні (1910 р.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура);
13. Господарчий корпус лікарні (1910 р.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура);
14. Корпус лікарні (1910 р.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура);
15. Льох (кін. 18 – поч. 19 ст.) – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (архітектура).

8. Ступінь схоронності об'єкта:

добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Фундаменти стрічкові з бутового каменю. Стіни зведені з блоків вапняку та цегли. Несучими є поздовжні стіни. Перетинки являють собою дерев'яну каркасну конструкцію з щільним дощатим настилом та заповненням глиняно-солом'яною сумішшю. Покриття стін (в залежності від призначення приміщень): кахельною плиткою, шпалерами на клею, олійною фарбою на висоту 1,6 м та водорозчинними фарбами. Перекриття балкове дерев'яне. Дах вальмовий по дерев'яних кроквах з горищем. Підлога – дощатий настил по лагах, у деяких приміщеннях – керамічна плитка. За ступенем капітальності – мурована споруда з невогнестійким перекриттям. Загальний технічний стан будівлі задовільний, але потребує проведення ремонтно-реставраційних робіт.

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт: науково-проектна документація не розроблялася.

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
План території пам'ятки	2	2006 р.	Позначення споруд фортеці Святої Єлисавети на топооснові виконано Ковальовою Р.Г. Комп'ютерна обробка креслень Александрової Г.П.
План об'єкта	1	2003 р. 2006 р.	Ковальова Р.Г., Сємічова В.О., Гончаренко О.А. Комп'ютерна обробка креслення Александрової Г.П.
Фото загального вигляду об'єкта	1	20.12.2006 р.	Бреяк О.В.

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Молодший науковий співробітник НДІТІАМ	Інженер-будівельник	Бреяк О.В.		25.12.2006 р.
В.о. завідувача відділу НДІТІАМ	Архітектор	Жаворонкова Т.Л.		

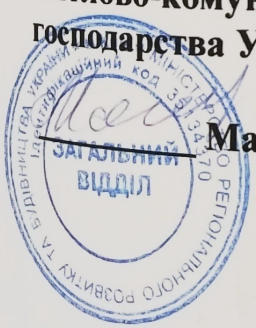
НДІТІАМ – Державний науково-дослідний інститут теорії та історії архітектури і містобудування

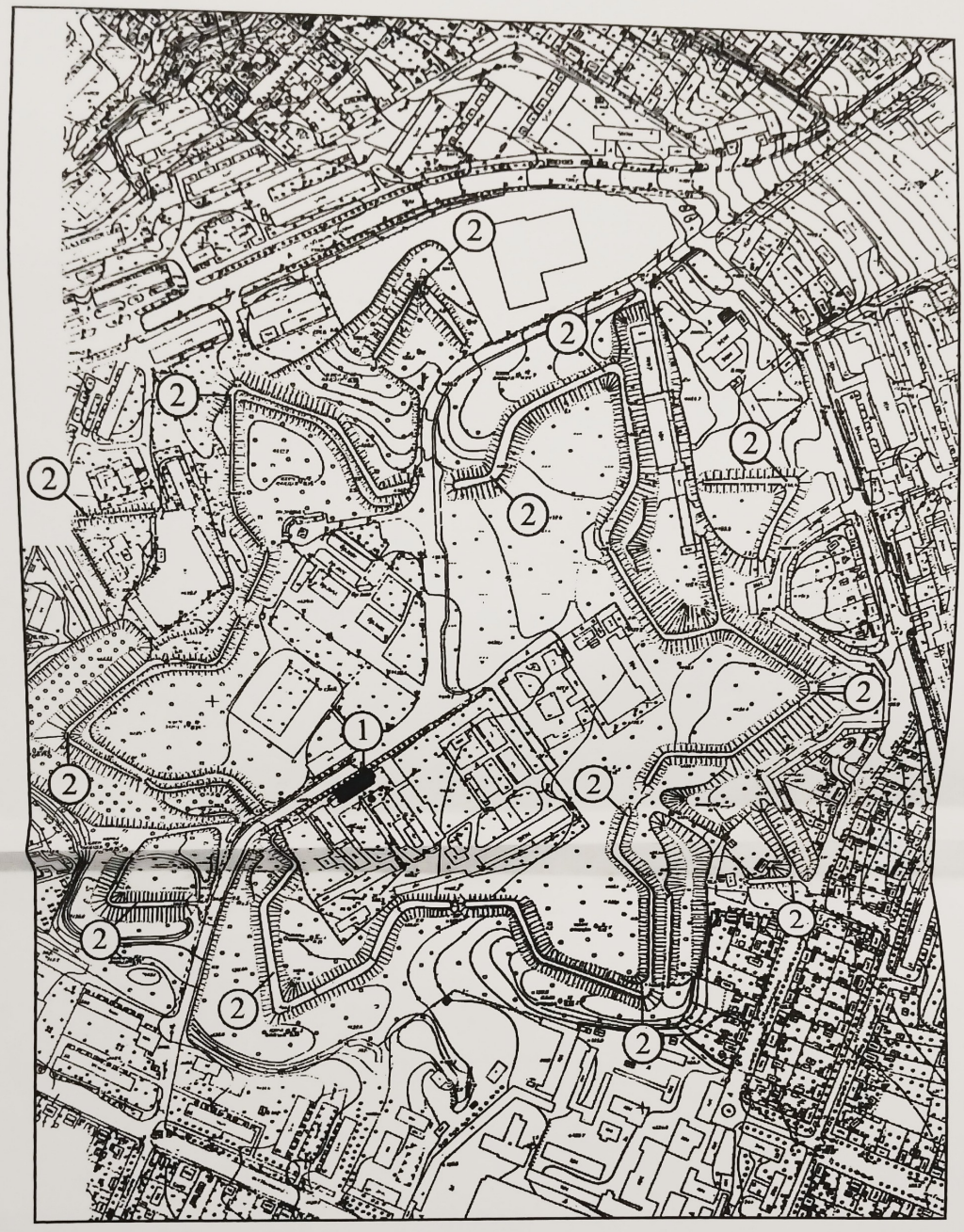

Від Замовника:

Начальник Управління реставрації та регенерації історичної забудови Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України

Майстерчук Т.П.

Експлікація будівель і споруд фортеці Святої Єлисавети:

1. Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.
2. Землені укріплення фортеці Святої Єлисавети, 1754 р.

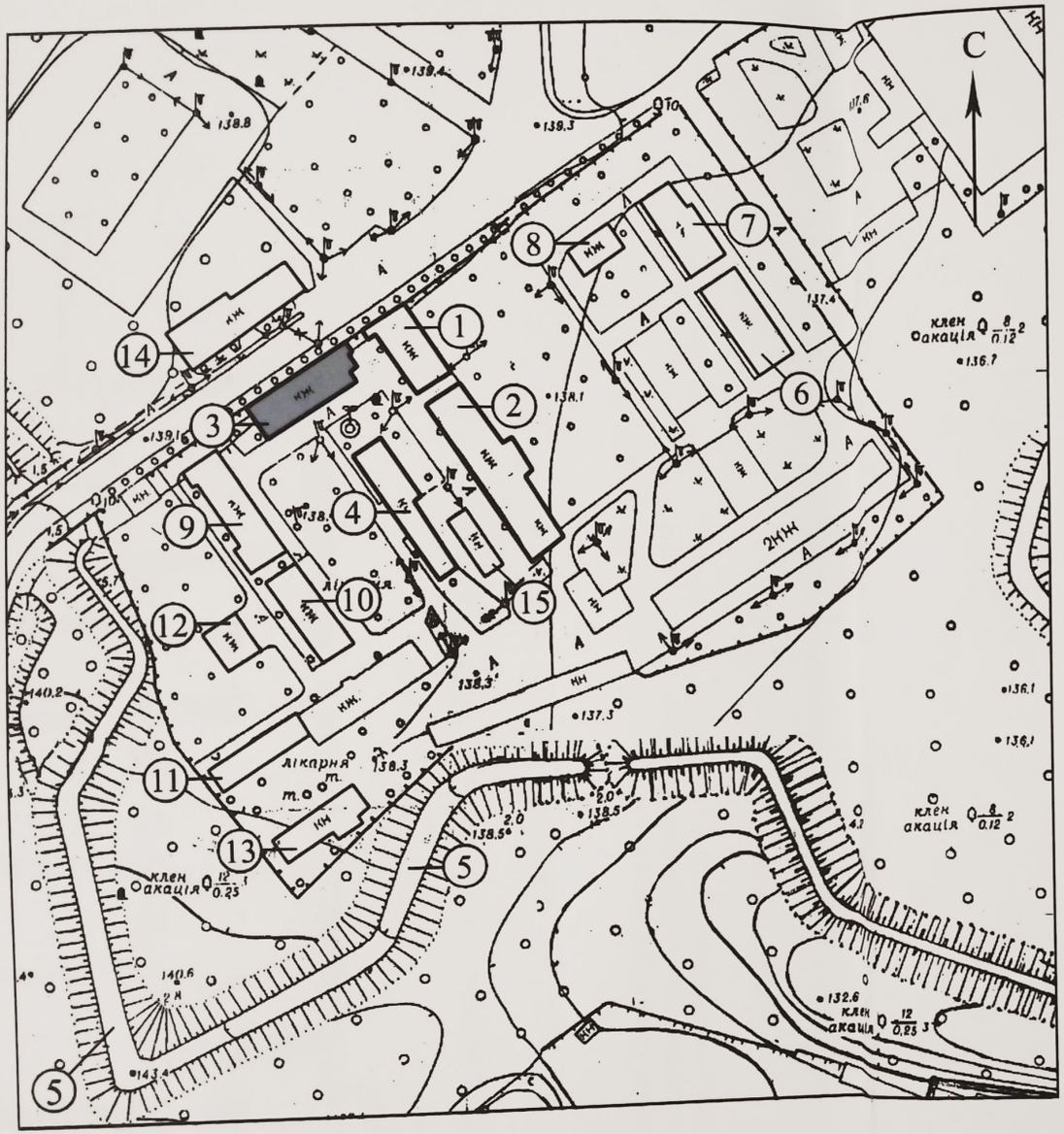
м. Кіровоград. Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.

План території пам*ятки,
М 1: 5000.

Викопіювання з топографічної зйомки 1998 р. надано Управлінням містобудування, архітектури, екології та земельних відносин Кіровоградської міськради.

Складання експлікації будівель і споруд фортеці Святої Єлисавети за станом на 2006 р. з позначенням їх на топооснові виконано провідним спеціалістом-архітектором Регіональної служби охорони і реставрації пам'яток містобудування та архітектури Кіровоградської облдержадміністрації Р.Г. Ковальовою.

Комп'ютерна обробка креслення Александрової Г.П., 2006 р.

м. Кіровоград. Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.

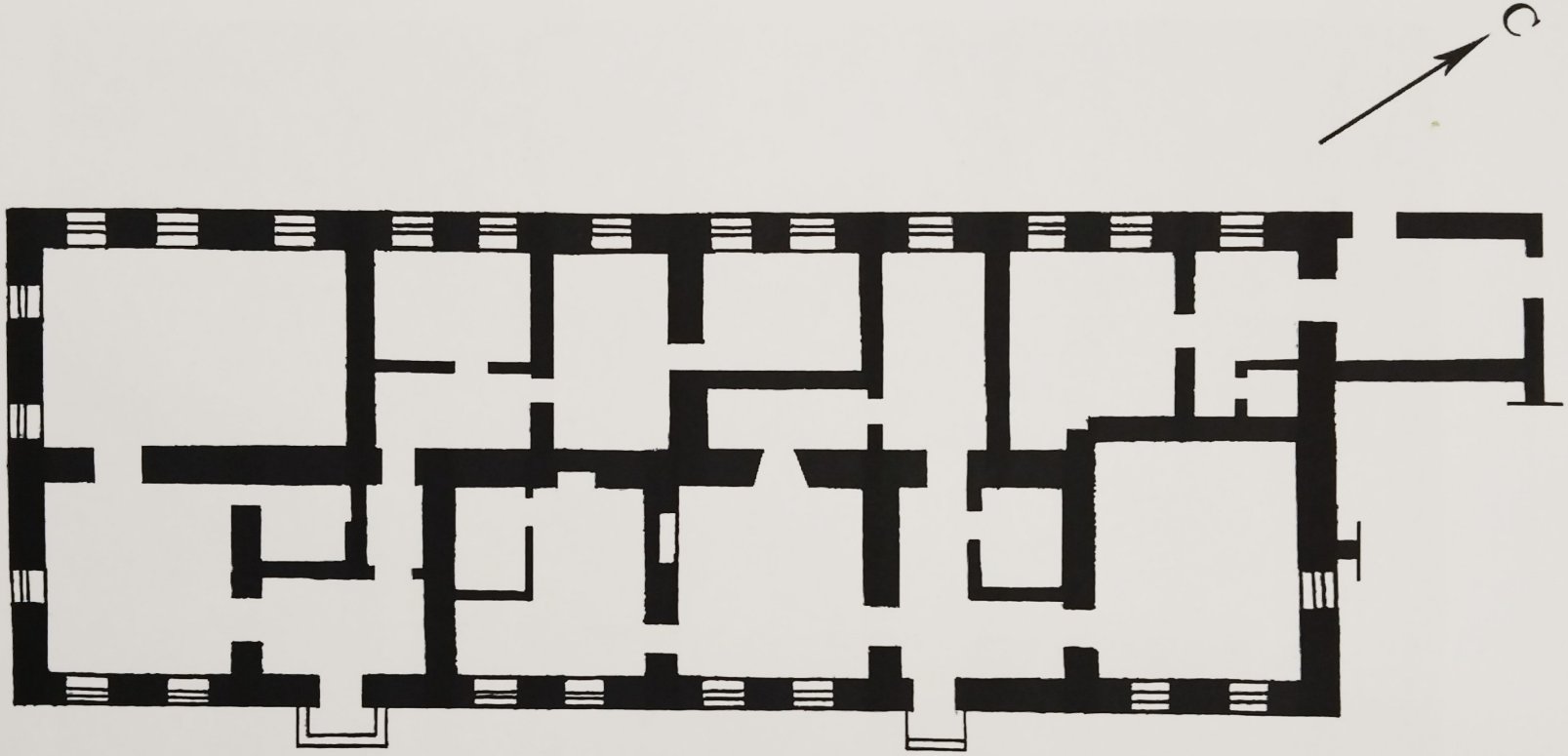
Фрагмент плану території пам*ятки,
М 1: 2000.

Викопіювання з топографічної зйомки 1998 р. надано Управлінням містобудування, архітектури, екології та земельних відносин Кіровоградської міськради.

Складання експлікації будівель і споруд фортеці Святої Єлисавети за станом на 2006 р. з позначенням їх на топооснові виконано провідним спеціалістом-архітектором Регіональної служби охорони і реставрації пам'яток містобудування та архітектури Кіровоградської облдержадміністрації Р.Г. Ковальовою.

Експлікація будівель і споруд фортеці Святої Єлисавети:

1. Штабний корпус фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.
2. Казарма для трьох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.
3. Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.
4. Солдатська кухня фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.
5. Землені укріплення фортеці Святої Єлисавети, 1754 р.
6. Корпус лікарні, 1924 р.
7. Корпус лікарні, 1924 р.
8. Приймальне відділення лікарні, 1870 р.
9. Корпус лікарні, 1900 р.
10. Корпус лікарні, 1900 р.
11. Корпус лікарні, 1910 р.
12. Корпус лікарні, 1900 р.
13. Господарчий корпус лікарні, 1910 р.
14. Корпус лікарні, 1910 р.
15. Льох, кін. 18 - поч. 19 ст.

м. Кіровоград. Казарма для двох рот фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.

План, М 1:200.

При складанні креслення використано матеріали обмірів співробітників
Регіональної служби охорони і реставрації пам*яток містобудування та архітектури
Кіровоградської обласної державної адміністрації: Ковальової Р.Г., Сємічової В.О., Гончаренко О.А., 2003 р.

Перевірено Бреяк О.В. за станом на 2006 р.

Комп'ютерна обробка креслення Александрової Г.П., 2006 р.

м. Кіровоград. Казарма для двох рот
фортеці Святої Єлисавети, 1801 р.

Загальний вигляд пам*ятки з півночі.

Фотофіксація Бреяк О.В., 20.12.2006 р.